

Beregning af leveringsdato

Af Anni Ullits Søndergaard, Kammerherre Hereford, mail: kammerherre@kammerherre.dk.

Et godt slagtedyrtyr for en hereford tyr kræver en god færdigfødning og slagtevægt på ca. 650kg, en kropsvægt så tæt på 380kg, for at give så god en indtægt som muligt. Med denne artikel vil vi forsøge at beskrive, hvorledes vi beregner leveringstidspunkt for vores slagtetyre, så det samlet giver en overblik over leveringstidspunkter for hele årgangen af tyre. Vores tyre er født i perioden 1.3.2016-1.6.2016, alle indenfor 3 måneder.

For at beregne en slutvægt på ca. 650kg, så skal vi bruge en tilvækst i foderperioden, en mellemvægt. I år har vi vejet tyrene anden gang omkring de 10 måneder. De 16 af vores 22 tyre er vejet den 21.01.2017, kun en sti med 6 tyre, hvor det er lidt upraktisk med en sti bagved mangler endnu. Vægten indberettes i Webdyr Plus. Herefter kan vi aflæse tilvæksten for mellemprioden i Webdyr Plus, og ud fra denne beregner vi leveringstidspunktet.

Til Webdyr Plus eksemplet, har vi valgt vores ældste Nordbæk Kenan kalv, øverste udsøgte i nedenstående liste. Kalven har en flot tilvækst på 1777 gram, flot tilvækst på vores fodersammensætning med eget korn (byg og 25-30% rug), kun 150g tilskud og ensilage. Tyrens tilvækst på 1777 gram er 144gram højere, end gennemsnits tilvæksten på 1633 gram for samtlige 16 tyre.

Find dyrets tilvækst i Webdyr Plus.

Du kan finde bruttotilvæksten for mellemvejningen i Webdyr Plus, ved at udsøge på vejdatoen og vælge registreringstype Vejning.

Vælg Dine registreringer, udfyld dato, udfyld registreringstype, vælg Søg:

Søg - dine registreringer

Udfyld et eller flere felter for at indsnævre din søgning, og tryk herefter på Søg. Færre indtastninger giver flere søgeresultater at vælge imellem.

Søg primært ud fra søgeperiode

Søgeperiode:

Angiv periode

Suppler eventuelt søgningen med:

Dyrets øremærke nr.: -
CHR-nr. Løbenr.

Registreringstype:
Angiv registreringstype

Besætnings nr.:
Angiv det besætnings nr, du modtager fra / flytter til.

Nu vises liste med vejede tyre, vælg Vis ud for ønsket dyr:

Fremsøgte registreringer

Dyrets nr	Dato	Registreringstype	Besætning til/fra
6997201158	21-01-2017	Vejning	Vis
6997201157	21-01-2017	Vejning	Vis
6997201155	21-01-2017	Vejning	Vis
6997201169	21-01-2017	Vejning	Vis
6997201173	21-01-2017	Vejning	Vis
6997201154	21-01-2017	Vejning	Vis

Aflæs Marginal tilvækst g/dag til brug for beregning:

Vis registrering - Vejning

Dyrets øremærkenr.:	69972-01158
Dato:	21-01-2017
Forventet vægt:	413,6
Vægt:	440
Vejemetode	Vejning
Marginal tilvækst g/dag:	1777,8
Gns. tilvækst g/dag, Fødsel:	1304,6
Gns. tilvækst g/dag, Indgang:	1304,6
Ajourtid:	28-01-2017 18:12:59

Marginal tilvækst g/dag er tilvækst mellem de seneste 2 vejninger - tyrens aktuelle tilvækst

Tilvækst fra fødsel kan ikke anvendes, vi skal bruge tilvækst under færdigfødning.

Annuller

Rediger

Beregning af leveringsdato.

Noesbæk Kenan tyren 1158 blev vejlet den 21.01.2017 til 440kg.

Da vi ønsker tyren skal veje 650kg, så beregner vi antal dage til levering ud fra følgende formel: $(650 \text{ kg} - 440\text{kg}) / 1777\text{g} * 1000 = 118$ dage til slagting.

Med en kalender, 118 dage fra den 21. januar giver den 21.05.2017, svarende til levering i uge 21.

Slagtevægten for en tyr med levende vægt på 650 kg vil ved følgende slagteprocenter ramme rimelig tæt på en slagtekrop på 360-380kg. Vi har nogle avlstyre, der avler meget høje slagteprocenter, så afstamningen kan også komme i betragtning. For at kontrollere dette, så vejer vi de første tyre i en ny årgang/ afstamning, aftenen før de går på slagteriet.

Når vi selv vejer, så er der ikke diskussion om vægttab under transport.

Levende

vægt	Slagtepct.	Kropsvægt
650	55	357,5
650	59	383,5

Leveringsplan:

Ovennævnte formel indsættes i et regneark sammen med mellemvægten. Herudover har vi desuden valgt at opdele vores kalve pr. avlstyr. Det giver mulighed for at sammenligne tilvæksten og give lidt konkurrence mellem de 4 avlstyre, som vi har anvendt til 2016 kalvene.

Vi har givet enkelte tyre bemærkning, da vi ikke må slagte tyrene før 12 måneder, såfremt mister vi slagtepræmien. Disse er også potentielle avlstyre med ca. 650 kg i 1 års vægt og er til salg, hvis interesse inden leveringstidspunktet.

Formlen beregner Antal dage, der omsættes til en Dato og Leveringsuge.

Ungtyr:	Vægt	webdyr	Beregnet antal dage til 650kg: 650kg'vs vægt (formel 650- vægten den 21.1) / tilvækst *1000										
	21.1.2017	tilvækst:	Antal dage	Dato	Lev. Uge				Marts	April	Maj	Juni	Juli-Sep
Kammerherre 1025 Igo									3	4	3	6	6
1142	520	1558	83	14.3	16					1			
1145	510	1346	104	6.5	19						1		
1146	520	1826	71	1.4	14					1			
1154	570	1666	48	12.3	12	må ikke slagtes før 12 mdr...		1					
1185	420	1826	126	29.5	22							1	
Kammerherre 1055 Kairo													
1147	560	1730	52	12.3	12	må ikke slagtes før 12 mdr...		1					
1149	485	1778	93	21.4	16					1			
1155	465	1586	117	18.5	21						1		
1157	520	1538	85	18.4	17					1			
Kammerherre 1073 Køj													
1152	550	1923	52	13.3	12	må ikke slagtes før 12 mdr...		1					
1156	445	1500	137	7.6	24							1	
1169	460	1442	132	4.6	23							1	
1173	475	1586	110	11.5	21							1	
1174	455	1593	122	23.5	22						1		
Kenan													
1158	440	1777	118	21.5	21						1		
1160		1087	IVÆRDIG			200 dags vægt/vejning, kan ikke bruges						1	jul/august?
1161		870	IVÆRDIG			200 dags vægt/vejning, kan ikke bruges						1	jul/august?
1166		1293	IVÆRDIG			200 dags vægt/vejning, kan ikke bruges						1	jul/august?
1175		910	IVÆRDIG			200 dags vægt/vejning, kan ikke bruges						1	jul/august?
1184		1230	IVÆRDIG			200 dags vægt/vejning, kan ikke bruges						1	jul/august?

Ovennævnte tabel indeholder de 16 tyre, der er vejret anden gang 21.1.2017, samt de 6 i der endnu ikke er vejret. Tilvæksten fra fødsel til 200 dage er for lav og kan ikke bruges til beregning af leveringstidspunkt.

Årets leveringsplan sommeret pr. måned:

Leveringsplanen giver et godt indblik i den udfordring, som et eventuelt kommende merpris udvalg, kommer til at arbejde med. Hvordan sikres en kontinuerlig levering året rundt? Her falder vores slagtninger fra ultimo marts til de sidste i juli/september. Vil vi melde ind med 2-3 dyr hver måned, så skal der tænkes kvier/1.kalvskøer ind i de resterende måneder. Vi kan alternativt også få et nyt marked for hundyr til levebrug.

Marts	April	Maj	Juni	Juli-Sep
3	4	3	6	6

Ønskes en endnu mere præcis dato for leveringstidspunktet, så vil en vejning hver 6. uge være optimal, men uanset, så er princippet for beregningen den samme. Tilvæksten stiger jo ældre tyren bliver og selvom tyren 1158 kører 1777 gram i tilvækst i perioden fra 200 dags vejningen til 21.01.2017, så kan tilvæksten være højere ved ny vejning tættere på et år eller efterfølgende.

Vi vejer dog altid igen ved et år, primært fordi 365 dags vægten også bliver højere på stamtavlen med den stigende tilvækst.

Siden fravæning af vores tyre kalve, har fodringen indtil nu gået rigtig godt, tyrene ser godt ud, gode bagparter, ingen sygdomme, ingen fodring gået i stå, vi øger mængden af korn lidt hver uge. Tyrene bliver fodret 2 gange dagligt med valset byg/rug og kalvetilskud. Ensilage rester fjernes i trug ved tyrene 1-2 gange ugentlig og resterne flyttes ned til kvierne. Vi har i år også valgt lys til kl. 22, så æde perioden er lidt længere. Det er nok den flotteste årgang med vores 35 år med hereford.

En eventuel kommende merpris aftale stiller krav om en god kvalitet, et godt slagtedy, en god færdigfodning, krav til klassificering og ensartethed for kunden. Fra vores besætning har vi kun slagtedyre tyre til et halvt år. Hvad siger kunden til dette? Vil skift mellem en kvie i en uge og ugen efter en tyr være ok for kunden? Hvordan er vi dækket ind på landsplan?

En merprisaf tale er formentlig også levering efter en plan, grov planlægning nogle måneder frem og kommende måned rimelig fastlåst. For kommende måned, der er planlagt, fastlåst, så ved vi også en tyr kan blive syg eller dø, måske solgt til avl og dermed trukket ud af den endelige plan. Her skal vi kende faste spilleregler for administration af aftale.

Vi skal nok ikke forvente at kunne ringe en tilmelding ind og vognmanden henter 1 dyr 1-2 uger efter, ligesom i dag.

Vores eksempel på leveringsplan fra en besætning på 40 køer med kælvninger i et begrænset interval, giver udfordringer med leverance året rundt. Med hele vores besætning på 22 ungtyre, så er der ikke 1-2 kalve hver måned, nej herfra er det 3-4 hver måned i 6 måneder. Hundyr er dog ikke medregnet.

Spændende hvad der sker fremover på området merpris. Det kunne være godt for racen. Håber denne artikel kan inspirere til planlægning af leveringstidspunkter for slagtninger i god tid.

Foto fra de 3 staldafsnit med tyre:

Hygge og dyrevelfærd:

De 7 ældste tyre lidt over og under 600kg:

En af de ældste 7 tyre, der er vejet 21.01.2017 og korrigeret ind til 637kg i 365 dags vægt:

